

Posudek oponenta práce

MAMULOVÁ, Tereza. *Vývoj celoživotního vzdělávání všeobecných sester v České republice*. Praha 2017, 124 stran, 5 stran příloh. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce doc. PhDr. Helena Zášková, CSc.

1. Obsah a struktura práce

Téma práce je zajímavé a s ohledem na peripetie pojetí vzdělávání zdravotních sester u nás také navýsost aktuální. Autorka v první části práce popisuje vývoj a současnou situaci tématu, k této části nemám co dodat.

Druhá část je pro mě již podstatně zajímavější, neboť autorka zpracovala vlastní kvantitativní šetření sester s poněkud krkolomným tématem ztotožnění se všeobecných sester s principy celoživotního vzdělávání a učení. Pojem „ztotožnění“ operacionalizuje jednak frekvencí činností, jednak jejich pocíťovaným přínosem a hodnocením. Nevím, jak dalece se dá hovořit o ztotožnění, spíše bych použil termín vztah k celoživotnímu vzdělávání.

Autorce nelze upřít snahu o korektní analýzu, výsledný efekt je ovšem poněkud rozpačitý.

2. Odborná úroveň

Zaměřím se zde pouze na zpracování vlastního šetření, v němž se autorka dopustila několika dosti významných chyb.

První chybou je nejasné vymezení objektu šetření. Autorka se prostřednictvím internetu obrátila (patrně, neboť to nikde není uvedeno) na všechny všeobecné sestry v ČR. Sice uvádí, že dotazník byl rozeslán „vybraným účastníkům průzkumu“, leč o tom, kdo a jak byl vybrán, není ani zmínka. Byly z celé ČR nebo jen odněkud atd.? V dotazníku také chybí jeden ze základních indikátorů pracovního postavení, a sice, kde je tato profese vykonávána. Autorka jistě ví, že právě z hlediska vztahu k celoživotnímu vzdělávání je propastný rozdíl mezi sestrami např. ve fakultních nemocnicích a na obvodech. To ale hraje roli i z hlediska jejich vzdělání, které bylo pro autorku základním třídícím znakem.

Druhou, možno říci osudovou chybou, byla formulace hypotéz. Autorka patrně nedávala pozor při výuce metod, jinak by věděla, že v takových šetřeních se uvádí nejvýše dvě až tři obecnější hypotézy, a to proto, že téma je dosti úzce zaměřeno, zkoumaný soubor je početně dosti omezený a lze tedy předem odhadnout všechny základní souvislosti. Místo toho formulovala 9 hypotéz, které se přirozeně tematicky překrývají. V interpretaci pak pečlivě popisuje nejen těchto 9 hypotéz, ale v jejich rámci i další pracovní hypotézy, což celou interpretaci činí téměř nečitelnou.

Musím ji ovšem pochválit za to, že interpretaci opírá o testování hypotéz, i když některé proměnné by, s ohledem na jejich četnost, měla před zpracováním rekatégorizovat (např. frekvence činností, stupně hodnocení). Nikde jsem ovšem nenašel třídění např. podle délky praxe či dle jiných třídících znaků – třídění byla nevýznamná nebo jim autorka nevěnovala pozornost? A proč se potom na to v dotazníku ptala?

S tím úzce souvisí interpretace výsledků. Opět, při řádné pozornosti ve výuce by měla vědět, že se interpretují témata, nikoliv odpovědi na otázky, které plní funkci „pouze“ technického nástroje, kterými se zjišťují souvislosti daného tématu. Už při pohledu na obsah práce je zarážející, kolik prostoru je věnováno jednak Analýze výsledků hypotézy 1–9, jednak Diskuzi výsledků hypotézy 1–9. Takto se to prostě nedělá. Kdyby vynechala nesmyslné „rozpitvání“ interpretace podle hypotéz a zaměřila se v ní na meritorní témata, práce by vyzněla nesporně daleko lépe. Autorka je též do té míry fascinována procenty, že se dopouští standardní chyby laiků a uvádí je na dvě desetinná místa – při souboru 262 respondentů (opět nepozornost při výuce!).

3. Práce s literaturou

Autorka v práci více než dostatečně využívá domácí i zahraniční literaturu.

4. Grafické zpracování

Kdyby autorka vynechala nesmyslný koláčový graf 1 „Rozložení souboru dle pohlaví“ (s. 83), když respondenty tvořily z 98 % ženy, a kdyby místo toho udělala pár smysluplných grafů vyjadřujících rozdíly mezi sestrami se středoškolským a vysokoškolským vzděláním, což byl její základní třídící znak, bylo by to lepší.

5. Jazyková úroveň

Práce je psána slušným jazykem bez gramatických chyb.

6. Podněty k rozpravě

Jak se autorka dívá na zmíněné peripetie přístupu ke vzdělávání zdravotních sester – dříve pouze střední vzdělání, pak bakalářské, teď střední s nástavbou – co bude příště?

7. Závěrečné hodnocení práce

Doporučuji k obhajobě s návrhem hodnocení „velmi dobře“.

1. 9. 2017

Doc. PhDr. Pavel Kuchař, CSc.